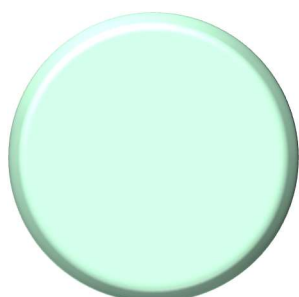

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

OSOBNOSTI HUDEBNÍHO BRNA – vzpomínky a názory

ZIMNÍ SEMESTR akademického roku 2021/2022

ZAHÁJENÍ: 12. LISTOPADU 2021

ČAS PŘEDNÁŠEK: 10.00–11.30 hod.

FORMA VÝUKY: prezenční

MÍSTO VÝUKY: HF JAMU (aula)

Komenského nám. 6, Brno

CENA: 440,- Kč

Elektronická přihláška dostupná v Obchodním centru JAMU (od 4. 11. do 10. 11. 2021):

<https://is.jamu.cz/obchod/baleni/5961>

OSOBNOSTI HUDEBNÍHO BRNA – vzpomínky a názory

12. listopadu 2021 MICHAELA FUKAČOVÁ
19. listopadu 2021 ALENA ŠTĚPÁNKOVÁ VESELÁ
26. listopadu 2021 PETR FIALA
3. prosince 2021 ADOLF SÝKORA
10. prosince 2021 EMIL DRÁPELA
17. prosince 2021 RICHARD NOVÁK
7. ledna 2022 GABRIELA BEŇAČKOVÁ
14. ledna 2022 PETR VRONSKÝ

ÚVODEM

Město Brno se od začátku 20. století pyšnilo bohatým hudebním životem. Může se chlubit nejen světovými premiéry skladeb Leoše Janáčka či Bohuslava Martinů, ale také vynikajícími interpretačními výkony umělců leckdy světové úrovně. O nejstarších se dnes už dozvídáme jen z dobových svědectví v novinách či časopisech. Ty novější nám pomohla uchovat nahrávací technika – můžeme si je tak opakovaně vyslechnout. Nicméně pro ty zájemce, kteří by se chtěli dozvědět i něco z osobních zkušeností „zasloužilých“ brněnských interpretů, nabízí Hudební fakulta JAMU sérii nově koncipovaných přednáškových besed. Na ty jsou zváni umělci, kteří v minulých třiceti ba i čtyřiceti letech pomáhali utvářet a leckterí dodnes stále formují ráz hudebního Brna. Budou vzpomínat nejen na svou bohatou uměleckou činnost, ale také zodpoví otázky týkající se jejich odborných aktivit. Přednáškové besedy budou moderované, s umělci prohovoří prof. PhDr. Jindřiška Bártová a doc. Monika Holá, Ph.D.

PŘEDNÁŠKY

PÁ 12. LISTOPADU 2021

MgA. MICHAELA FUKAČOVÁ

jedna z nejvýznamnějších violoncellistek současnosti, se prosadila mezi světovou elitu už v 90. letech minulého století. Raketový start brněnské rodačky umožnily rychle za sebou jdoucí úspěchy v prestižních soutěžích: je laureátkou Pražského jara, mezinárodních soutěží Čajkovského v Moskvě, nositelkou ceny L. Rose ze soutěže W. Naumburga v New Yorku ad. Umělkyně žije řadu let v Dánsku, nicméně zůstává v kontaktu s českým kulturním prostředím. Nezapomenutelnou kapitolu jejího uměleckého života znamenala léta spolupráce s mimořádnou osobností Josefa Suka, především při provedeníh Brahmsova Dvojkonzertu pro housle a violoncello. Bohatá je i spolupráce s předními českými orchestry, např. se Státní filharmonií Brno či s Českou filharmonií, která ji pozvala jako sólistku na japonské turné, pořádané při příležitosti 100. výročí trvání souboru.

PÁ 19. LISTOPADU 2021

prof. ALENA ŠTĚPÁNKOVÁ VESELÁ

je s JAMU bytostně spjata od dob svých studií hry na varhany: od roku 1952 zde téměř padesát let působila pedagogicky, v letech 1990–1997 se stala rektorkou JAMU. Velmi intenzívně se zapojuje do kulturního života Brna: pomohla oživit činnost brněnského Spolku přátel hudby při Filharmonii Brno, je předsedkyní Spolku pro výstavbu koncertní síně v Brně a podílí se na organizaci Mezinárodního hudebního festivalu Brno. Významně se zasloužila o dokončení rekonstrukce Besedního domu v Brně. Získala mnohá ocenění, např. zlaté medaile Masarykovy univerzity a JAMU, dvě Ceny města Brna (1979 a 2001), Cenu Českého hudebního fondu za propagaci soudobé české hudby v zahraničí (1980) a Cenu Jihomoravského kraje (2011). K jejím devadesátinám jí brněnský biskup Vojtěch Cikrle udělil v květnu 2013 medaili sv. Cyrila a Metoděje, v r. 2020 byla oceněna za zásluhy v umění i výchově prezidentem ČR.

PÁ 26. LISTOPADU 2021

Mgr. PETR FIALA

vystudoval brněnskou konzervatoř (hra na klavír, kompozice, dirigování) a JAMU. Po absolutoriu se zařadil mezi autory usilující o syntézu nových postupů (zejména zvukově barevných) s nejlepšími tradicemi klasiků 20. století. Díky citlivému sloučení tradice se současností nacházejí jeho skladby vděčné interprety i širokou posluchačskou odezvou. Vedle činnosti pedagogické (byl profesorem brněnské konzervatoře) a kompoziční (je autorem asi 180 skladeb) se již 50 let intenzívně věnuje činnosti sbormistrovské a dirigentské. V letech 1979–1990 byl činný jako sbormistr brněnského mužského sboru Foerster, na sklonku 80. let řídil také ženský sbor Amititia. Jejich sloučením vznikl v roce 1990 Český filharmonický sbor Brno, který se pod jeho vedením propracoval mezi nejlepší evropská sborová tělesa.

PÁ 3. PROSINCE 2021

prof. ADOLF SÝKORA

patří ke stálícím brněnského hudebního života. Od roku 1952 do roku 1993 byl členem proslulého Janáčkova kvarteta ve složení Jiří Trávníček, Adolf Sýkora, Jiří Kratochvíl a Karel Krafka. S kvartetem koncertoval ve více než padesáti zemích; své vzpomínky vydal v publikaci *Z mého života v Janáčkově kvartetu* (2007). Od roku 1963 do roku 2010 byl profesorem hry na housle a komorní hudby na HF JAMU v Brně. Vychoval celou řadu skvělých houslistů, mj. oba koncertní mistry Filharmonie Brno Pavla Wallingera a Marii Petříkovou (Gajdošovou). Na JAMU během svého působení formoval také celou řadu předních komorních souborů, např. Kvarteto města Brna, Kynclovo kvarteto, z mladší generace Graffovo kvarteto, Korngold Quartet ad. Pedagogicky rovněž působil na mistrovských interpretačních kurzech po celém světě.

PÁ 10. PROSINCE 2021

Mgr. EMIL DRÁPELA

je brněnským rodákem, kde studoval také hru na klarinet na konzervatoři i na JAMU. Od roku 1982 působí jako první klarinetista brněnské filharmonie. Působil jako člen Filharmonického dechového tria, souboru Sonata a tre, Českých komorních sólistů a Harmonie brněnských filharmoniků. Věnuje se interpretaci staré i nové hudby – premiéroval asi 120 skladeb soudobých autorů. Zajímavou stránkou jeho aktivit je badatelská práce v hudebních archívech, kde vyhledává a připravuje k novodobé realizaci dosud neznámé skladby starých českých mistrů. Spartoval a provedl asi 60 skladeb z období let 1760–1820. Je také činný v teoretické sféře: publikoval řadu programových textů v České filharmonii, Filharmonii Brno, Spolku přátel hudby Brno ad., píše texty do katalogů pro různé české festivaly. Nedávno vyšla publikace jeho hudebních fejetonů *Jak se žije v orchestru*.

PÁ 17. PROSINCE 2021

RICHARD NOVÁK

patří ke stálým brněnské kulturní scény. Od roku 1954 byl sólistou opery v Ostravě, od roku 1961 pak získal angažmá v brněnské opeře, kde zažil mj. legendární éru šefa opery Františka Jílka; v sezóně 1970/1971 hostoval v Grazu. Nastudoval přes 150 operních rolí, k posluchačsky nejoblíbenějším patří provedení českého repertoáru (na svém kontě má celý repertoár B. Smetany!). Celkem vystupoval ve více jak 3000 operních představeních. Věnoval se – a věnuje se dodnes – také koncertní činnosti, včetně interpretaci moderní české tvorby. Interpretoval mnoho skladeb svého bratrance Jana Nováka (žáka Bohuslava Martinů), díla Josefa Berga, Aloise Piňose, Miloslava Ištvana, Zdeňka Pololánika, Ilji Hurníka a Zbyňka Vostřáka. K jeho letošním neuvěřitelným 90. narozeninám byly uspořádány sólové koncerty v Brně a také v Praze.

PÁ 7. LEDNA 2022

Mgr. Art. GABRIELA BEŇAČKOVÁ

světově proslulá sopranistka pochází z Bratislavy, kde vystudovala konzervatoř a VŠMU. V roce 1969 se stala absolutní vítězkou Dvořákovy soutěže v Karlových Varech, na základě čehož získala angažmá v Národním divadle v Praze. Zde účinkovala v celé řadě oper, nezapomenutelná je její Mařenka z Prodané nevěsty, Dvořáková Rusalka či Libuše ve stejnojmenné Smetanově opeře. Pěvkyně působila též v zahraničí, včetně těch nejprestižnějších scén: ve Vídeňské státní opeře nadchla v českém repertoáru stejně jako v dílech G. Verdiho, U. Giordana, Ch. Gounoda. Ve druhé polovině osmdesátých let se etablovala i v kalifornské San Francisco Opera, kde v roce 1986 debutovala v roli Jenůfy pod taktovkou dirigenta Charlese Mackerrase, specialisty na Janáčka. Na počátku 90. let vystupovala dokonce v newyorské Metropolitní opeře. Brněnské publikum si ji pamatuje mj. z mnoha pohostinských vystoupení v roli Jenůfy v Janáčkově Její pastorkyni v rámci MHF Brno.

PÁ 14. LEDNA 2022

doc. PETR VRONSKÝ

pochází z pražské hudební rodiny (dědeček byl operní a operetní pěvec, otec-houslista působil v řadě českých orchestrů včetně České filharmonie). Petr Vronský se vedle hry na housle věnoval zejména dirigování. Působil v souboru Divadla J. K. Tyla v Plzni, později se stal šéfem opery Státního divadla Zdeňka Nejedlého v Ústí nad Labem. S Brnem jej vázalo působení u brněnské filharmonie v letech 1979–1991. Posléze krátce působil jako dirigent v Kammeroper Wien, následně pohostinsky dirigoval řadu evropských těles. V ČR pak zakotvil v pozicích šéfdirigenta nejprve u Janáčkovy filharmonie Ostrava (2003–2006), dále Moravské filharmonie Olomouc (2006–2018), a naposled Severočeské filharmonie Teplice (dodnes). Uvedl desítky premiér českých i zahraničních skladatelů; je považován za všestranného dirigenta širokého záběru s mimořádným temperamentem a citem pro interpretaci.